

О Б Щ И Н А Ш У М Е Н

9700 гр. Шумен, бул. "Славянски" № 17, тел./факс: 054/800400,
e-mail: mayor@shumen.bg, <http://www.shumen.bg>

ОТЧЕТ

на

**Община Шумен за изпълнение на мерките
в Програма за управление на отпадъците с период на действие 2015-2020 г.**

Актуализираната Програма за управление на отпадъците в община Шумен е с период на действие 2015 - 2020 г. С Решение № 373 по протокол № 21 от 29.04.2021 г. Общински съвет-Шумен удължи срока за прилагане на мерките, включени в Програмата, до приемане на нова програма за управление на отпадъците.

В изпълнение на договор № е-ЗОП 2022-0004-0002 от 12.07.2022 г. има изготвен проект на изцяло нова общинска програма за управление на отпадъците с период на действие 2021-2028 година. На основание чл. 22 и чл. 28 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА), в периода от 17.03.2023 г. до 16.04.2023 г. се провежда обществена консултация по предварителния проект на програмата. Едновременно с това в РИОСВ-Шумен е внесено уведомление за процедиране съгласно глава шеста от Закона за опазване на околната среда и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми

Програма за управление на отпадъците 2015 - 2020 г, включва в обхвата си отпадъците, които подлежат на управление съгласно ЗУО и чието управление е от компетенциите на общинските власти:

- битови отпадъци;
- строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради;
- производствени отпадъци – утайки от ГПСОВ;
- опасни отпадъци от домакинствата.

Програмата обхваща всички задължения на местната администрация за управление на дейностите по третиране на отпадъците, произтичащи от Закона за управление на отпадъците. В нея се включват мерки за предотвратяване образуването на отпадъците; мерки за управление на събирането, транспортирането, третирането (оползотворяване и обезвреждане) на различните потоци отпадъци, образувани от жизнената дейност на гражданите, както и от административни, търговски, промишлени и други източници.

В съответствие с националната политика за управление отпадъците и въведената йерархия, настоящата програма определя рамката за поэтапно достигане на следните цели:

- Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.

- Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им.
- Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.
- Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

За изпълнението на целите са разработени следните подпрограми, а те се осъществяват чрез планове за действие и набелязаните мерки към тях:

Подпрограма за предотвратяване образуването на отпадъци в Община Шумен.

***Стратегическа цел 1:** Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване на образуването на отпадъци.*

***Оперативна цел:** Намаляване на количеството на отпадъците.*

Индикатори за изпълнение:

-Текущи- Количество образувани отпадъци битови отпадъци в тон за година;

-Целеви – норма на натрупване на битови отпадъци през 2020 г. – 564 кг./ж./г.

През отчетната 2022 г. чрез организираните системи за събиране на смесени битови отпадъци с код 20 03 01 в община Шумен са събрани 24 496 тона отпадъци.

Постъпилите за депониране отпадъци от физически и юридически лица, от поддържане на зелени площи, улични платна и местата за общо ползване са общо: 27 582.95 тона, което представлява 285 тона/жител/година, само за смесени битови отпадъци.

- *Въвеждане на системата за домашно компостиране, чрез закупуване на компостери за предоставяне на домакинствата.* – Не са закупени компостери, не е въведена система.
- *Провеждане на информационни кампании за предотвратяването на битови отпадъци, ориентирани най-вече към намаляване на образуваните отпадъци, устойчиво потребление, участие в разделното събиране (разделяне при източника).*

За поредна година гражданите на Община Шумен получиха към справките си за данъчните задължения подробна информация за организираната система за разделно събиране на отпадъци на територията на гр. Шумен. Същата информация е предоставена за обществен достъп на интернет страницата на общината.

През 2022 г. чрез радио и телевизионни интервюта в местни медии беше предоставена информация за създадените системи за разделно събиране на отпадъци на територията на община Шумен.

Периодично в раздел новини и на сайта на община Шумен беше предоставена информация за: разширяване на системата на разделно събиране на отпадъци в гр. Шумен; Поддържане чистота (миенето на улиците); поддържане на уличната мрежа – асфалтиране, ремонт на тротоари, кърпежи по улиците, почистване на дъждоприемни шахти, както и за поддържане на детски и спортни площадки.

- *Създаване на организация за разделно събиране на растителни и биоразградими отпадъци от дейността на ресторанти, хотели, заведения за обществено хранене и др.*

На този етап е създадена организация за събиране само на растителните отпадъци от поддържането на общинските зелени площи и от домакинствата в град Шумен.

➤ *Прилагане на икономически механизми, водещи до намаляване образуването на отпадъци.*

С наредба на Министъра на околната среда и водите е въведено задължение лицата, притежатели на отпадъци, които ги обезвреждат чрез депониране да заплащат отчисления за всеки тон отпадък, като ежегодно единичният размер нараства.

За 2022 г. размерът на отчисленията по чл. 64 от ЗУО е 95 лв. на тон депониран отпадък, а на обезпеченията по чл. 60 от ЗУО е 1,15 лв./тон депониран отпадък.

За 2022 г. в Регионално депо, кв. Дивдядово са предадени за обезвреждане почти 27 583 тона неопасни отпадъци, образувани от физически и юридически лица на територията на Община Шумен, за които са начислени обезпечения по чл.60 от ЗУО и по чл. 64 от ЗУО в размер на 2 672 338.29 лв., съгласно Решение № 637 от 2022 г. на Общински съвет Шумен отчисленията остават в бюджета на община Шумен и ще се ползват за дейностите по управление на отпадъците през 2023г.

1. Подпрограма за разделно събиране и изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци най-малко от хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло.

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депонираните отпадъци.

Оперативна цел: Достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаси и стъкло.

Индикатори за изпълнение:

-Текущи - до 1 януари 2018 г. - мин. 40% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло са подготвени за повторна употреба и рециклиране.

Целеви - до 1 януари 2021 г.- мин. 50% от общото тегло на отпадъците от хартия, картон, пластмаси, метали и стъкло са подготвени за повторна употреба и рециклиране.

Съгласно разпоредбите на чл.31, ал.1, т.1 от ЗУО, в срок до 01.01.2020 г. общините във всеки от регионите трябва да постигнат цел за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други и източници (битови отпадъци) – най- малко 50 на сто от общото им тегло.

Системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки от пластмаса, хартия, метал и стъкло, се организира от „Екопак България” АД. За 2022г. разделно събраните количества отпадъци са 337.640 тона, в т.ч.:

- ❖ количество на годните за рециклиране отпадъци - 258.067 тона, в. т. ч.:
 - от хартия и картон (син контейнер) – 89,620 тона.
 - от пластмаса и метали (жълт контейнер) – 62,667 тона
 - от стъкло (зелен контейнер) – 105,780 тона.
- ❖ количество на депонираните негодни за оползотворяване отпадъци – 79.573 тона.

- *Изпълнение на договора за предварително третиране (сепариране) на битовите отпадъци с частните оператори на сепариращи инсталации – до въвеждане в експлоатация на Регионалната инсталация за предварително третиране на отпадъците.*

Обявената обществена поръчка за избор на изпълнител на услугата по предварително третиране (сепариране) приключи месец декември 2022 г.

В края на 2022 г. в екозавода в с. Езерово са предадени за оползотворяване 417.82 тона смесени битови отпадъци.

- *Ежегодно преразглеждане и при необходимост оптимизиране на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и битови отпадъци от хартия, метали, пластмаси и стъкло.*

В изпълнение на тази мярка, Община Шумен е в непрекъснат контакт с „Екопак България“ АД, организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки, собственик на „цветните“ контейнери и фирма „Евро импекс-Варна“ ООД, която събира и транспортира отпадъците от опаковки.

През отчетната година бяха поставени допълнителни 10 броя контейнери за събиране на отпадъци от пластмасови опаковки в парковите зони на гр. Шумен.

- *Провеждане на информационни кампании сред населението за разделно събиране и рециклиране на отпадъците.*

Информация за организираната система за разделно събиране на отпадъци на територията на гр. Шумен е предоставена за обществен достъп на началната интернет страница на общината. Чрез интервюта за местните медии и публикации в раздел новини на интернет страницата на общината периодично се предоставя актуална информация за дейностите с отпадъци на територията на Община Шумен.

При увреждане на поставени табели указващи забраната за изхвърляне на отпадъци извън определените съдове и места и размера на налаганите на нарушителите глоби, определени от ЗУО бяха подменени своевременно.

2. Подпрограма за разделно събиране и постигане на целите за биоразградимите битови отпадъци, в т.ч. за биоотпадъците.

Стратегическа цел 2: *„Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“.*

Оперативна цел: *Достигане на целите за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци.*

Във връзка с изменение на нормативната уредба (чл.13, ал.1, т.7 от Наредба №6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци) не се разрешава приемането и последващо обезвреждане чрез депониране на биоразградимите отпадъци.

В настоящата подпрограма не са включени мерки, които имат пряко отношение към постигане на належащите цели по отношение на биоразградимите отпадъци, но са включени в други подпрограми. Такива мерки са свързани с разделното събиране,

оползотворяването и рециклирането на битовите отпадъци от хартия и картон, включително и опаковки от същия материал, тъй като те са едновременно и биоразградими отпадъци.

Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС), не е издал заповед с която се определя изпълнението на целта по чл.31, ал. 1, т.2 от ЗУО по отношение намаляване количеството на депонираните биоразградими битови отпадъци за 2022г.

- *Създаване на система за домашно компостиране на биоразградими битови отпадъци в населени места под 3 хил. жители.*

Не са закупени компостери, не е въведена система.

3. Подпрограма за прилагане на изискванията за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради.

Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им“.

Оперативната цел - Достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци.

Текущи индикатори: до 01.01.2018 г. минимум 55% от общото тегло на строителните отпадъци са подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване.

Целеви индикатор: до 01.01.2022 г. минимум 70% от общото тегло на строителните отпадъци са подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване.

Мерките, включени в настоящата подпрограма, са свързани с осигуряване на информационна обезпеченост на общината във връзка с изпълнение на посочените по-горе ангажименти.

- *Оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на общината.*

Във всички населени места на община Шумен са разположени контейнери за инертни строителни отпадъци образувани от домакинствата. Обслужването на контейнерите се извършва от фирма „ЕКО ГРУП РИСАЙКЛИНГ“ ООД, гр. Шумен.

Контейнерите са предназначени за ползване единствено от физически лица и служат за събиране на строителни отпадъци от малки ремонти в домакинствата. Отпадъците се предават за оползотворяване в кариера с. Златна нива, общ. Каспичан въз основа на сключен писмен договор.

За третирането на по-големи количества отпадъци, образувани от събаряне или строителство на нови сгради се подава заявление по образец в сградата на Община Шумен. През 2022 г. са издадени 17 удостоверения за определяне на маршрут за движение на товарни автомобили, транспортиращи строителни отпадъци и/или земни маси от строителни обекти в гр. Шумен до кариера с. Златна нива или до Регионално депо за неопасни отпадъци, кв. Дивдядово, гр. Шумен.

- *Водене на отчетност за количествата на предадени и оползотворени строителни отпадъци за общински обекти.*

През отчетната година са предадени за оползотворяване в кариера Златна нива 1111.42 тона инертни строителни отпадъци, образувани от домакинствата и от СМР, извършвани на общински обекти от ОП „Строителство и благоустройство“.

- *Съгласуване и одобрение на планове за управление на строителни отпадъци, когато общината е компетентен орган по ЗУТ.*

За одобряване в Община Шумен са постъпили Планове за управление на строителни отпадъци за 41 броя обекти. Проектите се одобряват, когато е планирано спазване на целевия индикатор за минимум 70% от общото тегло на очакваните строителните отпадъци, образувани от строежа да са подготвени за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване.

4. Подпрограма за изпълнение задълженията на общината с оглед изграждане на системите за разделно събиране на масово разпространени отпадъци (МРО).

Стратегическа цел 2: „Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване риска от депонирането им“.

Оперативна цел - Изпълнение задълженията на общината относно съдействие при организиране на системите за разделното събиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци.

Текущи индикатори – Увеличаване количеството разделно събрани и оползотворени МРО от територията на общината.

Целеви индикатор – Създадена е ефективна система с участието на всички задължени лица по схемите за МРО/

- *Организиране на дейности по разделно събиране на следните потоци МРО: ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС, ИУГ, отработени масла и нефтопродукти, чрез сключване на договори с ООп или други лица, притежаващи необходимите разрешителни по ЗУО.*

През 2022 г. продължи работата на общинския център за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни отпадъци (ОЦЕСВСОО) от бита, който се стопанисва от ОП „Чистота“. По предварително изготвен график мобилните пунктове събират отпадъци от всички населени места в община Шумен. В резултат на работата на центъра са събрани 6,210 тона. опасни отпадъци за отчетната година.

През 2022г. продължи извозването и предаването за оползотворяване на излезли от употреба автомобилни гуми, събрани на общински терен в резултат на проведени кампании в периода октомври- ноември 2022 г.

През 2022 г. служителите на община Шумен извършваха проверки във връзка с ИУМПС разположени на общински терени. Общо образуваните процедури по принудително преместване на ИУМПС са 309 броя. Издадените заповеди след изтичане на срока на предписанията са 42 броя. Принудително преместени ИУМПС на площадка за временно съхранение и в следствие в център за разкомплектоване са 8 броя.

година	Нерегл. изгаряне на отпадъци	нерегл. изхвърляне на строителни отпадъци	замърсяване на общински терени и водни обекти	нерегл. изхвърляне на ТБО	движение на техника с непочистена ходова част	превоз на насипни товари без покривало	неправилно паркиране извън „синя“ зона	общо сума	събрана сума
2022	6	4	23	14	4	17	4163	164410	125627

През отчетната година беше увеличен броя на контейнерите за разделно събиране на ненужни дрехи и аксесоари съгласно сключения договор с фирма „М-ТЕКС РЕЦИКЛИРАНЕ НА ТЕКСТИЛ“ ООД, преработвател на отпадъци от текстил и облекло, който достигна 18 броя.

Общото количество събрани текстилни отпадъци на територията на община Шумен са 152,28 тона. Отпадъците се предават за последваща преработка – раздробяване, нарязване, разчепкване и влагане в мебелната промишленост.

- Осведомяване на обществеността за обекти, в които се извършва приемане на ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС, ИУГ и отработени масла.

Подробна информация за организираната система за разделно събиране на опасни отпадъци на територията на Община Шумен беше изпратена заедно със справките за данъчните задължения на жителите на град Шумен. Същата информация е предоставена за обществен достъп на интернет страница на общината. Там ежесмесечно се обявява график за посещенията на мобилните пунктове за събиране на опасни отпадъци в кварталите на град Шумен и 26-те населени места. Графиците се изпращат до кметствата за информиране на населението.

Община Шумен има сключен договор с „РЕКОБАТ“, АД – организация по оползотворяване на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА). Основната цел е събирането, транспортирането, временно съхраняване, предварително третиране и предаването за оползотворяване и/или обезвреждане на НУБА.

Служители на общината изготвиха информационни брошури, които бяха изпратени до всички кметства за поставяне на таблата за обяви в кметствата, в читалищата и пенсионерските клубове.

- Водене на ежесгодна отчетност за количествата на събрани и предадени за оползотворяване МРО от ООп или лица, с които общината има сключен договор.

Ежесмесечно Директорът на ОП „Чистота“ изпраща в ПУДООС отчет за количеството на събраните и приети на съхранение в ОЦЕСВСОО отпадъци. В резултат на работата на центъра са събрани 6,210 тона за отчетната година.

За оползотворяване и обезвреждане са предадени 5.969 тона . отпадъци, в т .ч:

- За оползотворяване на събраното в центъра излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕО), и негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) по сключен договор с „ТОПЛИВО ИНВЕСТ“ ЕООД, гр. Плевен са предадени 5.876.тона.
- За обезвреждане по договор с „БАЛБОК ИНЖЕНЕРИНГ“ АД са предадени 0,093 тона.

През 2022 г. са извозени и предадени за оползотворяване в циментови заводи Златна Панега 40,60 тона. Разходите които е заплатила общината са в размер на 6199.44 лв.

5. Подпрограма за отпадъците от утайки от ГПСОВ.

Стратегическа цел 2: Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци и намаляване и предотвратяване на риска от депонирането им.

Оперативната цел - Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени утайки от ПСОВ.

Целеви индикатор: - Оползотворява се цялото количество генерирани утайки от ГПСОВ на територията на Община Шумен.

➤ Оползотворяване на образуваните утайките от ПСОВ чрез:

- влагане в земеделието;
- рекултивация на нарушени терени;
- използването им за запръстяване в регионалното депо за неопасни отпадъци Шумен.

Анаеробно стабилизираните утайки от ПСОВ-Шумен престояват шест месеца на специално отредена площадка в района на пречиствателната станция. През 2022 г. са образувани 550,50 тона сухо вещество.

➤ Провеждането на периодичен мониторинг на параметрите, характеризиращи качеството на утайките и определящи годността им за определени начини за третиране или оползотворяване.

Във изпълнение на условията на издаденото разрешително за работата на ГПСОВ се извършва мониторинг, съгласно одобрения план за мониторинг на отпадъчните води и обработените утайки от работата на ГПСОВ – Шумен.

6. Подпрограма за предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци.

Стратегическа цел 3: „Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда“.

Оперативна цел: Предотвратяване и намаляване на риска от депонирани отпадъци.

Текущ индикатор - Остатъчните битови отпадъци се обезвреждат съобразно нормативните изисквания през целия период на Програмата.

➤ Упражняване на системен входящ контрол и прилагане на методи за установяване на съответствието с приеманите отпадъци за депониране.

Операторът на депото ОП „Чистота“, осъществяват ежедневен контрол на вида и количеството на постъпващите за депониране отпадъци. Извършва се непрекъснато видео наблюдение в реално време, както на входа на Регионалното депо, така и в зоната на разтоварване на отпадъците. При извършеният контрол не е установено несъответствие между постъпващия отпадък и документите за неговото охарактеризиране.

➤ Актуализиране или сключване на нови договори за разделно събиране на опасни отпадъци от бита, вкл. МРО съдържащи опасни компоненти.

През 2022 г. продължи работата на общинския център за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни отпадъци (ОЦЕСВСОО) от бита, който се стопанисва от ОП „Чистота“. По предварително изготвен график мобилните пунктове събират отпадъци от всички населени места в община Шумен.

В изпълнение на своите задължения по стопанисване и експлоатация на ЦСОО, директорът на ОП „Чистота“ е изпратил проект на договор до общините от РСУО – Шумен за 2022г.

Въпреки отправената покана за сключване на договори, общините от Регионалното сдружение отказаха да сключат договори.

Община Шумен има сключен договор с „Алфа Рисайклинг“ ООД, гр. Шумен за създаване на организация за екологосъобразно събиране на отработени масла на територията на община Шумен, съобразно разпоредбите на Глава пета от Наредбата за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти, който е със срок до 31.12.2023г.

Не е възникнала необходимост от актуализация на договорите с организациите за оползотворяване на ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС.

7. Подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците.

Стратегическа цел 4: *Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията за управление на отпадъците.*

Оперативна цел: *Подобряване информираността и участието на населението и бизнеса относно дейностите по управление на отпадъците в Община Шумен.*

Текущи индикатори: Ежегодно нарастване на броя на домакинствата, административни сгради и търговски обекти, които участват в разделното събиране на отпадъците.

Целеви индикатор: през 2022 г. над 50% от домакинствата и над 70% от търг. обекти, произв., стоп. и административни сгради участват в системите за разделно събиране на отпадъците.

- *Публикуване на годишни отчети за изпълнение на настоящата Програма за управление на отпадъците до 2022 г. на интернет страница на общината.*

Ежегодно общината изготвя отчет за изпълнените мерки от програмата, който до 31.03 се представя за приемане от Общински съвет – Шумен, след което се обявява на интернет страницата на общината в раздел Екология.

- *Публикуване на актуална информация за отпадъците и дейностите по управлението им на интернет страницата на общината.*

Информация за организираната система за разделно събиране на отпадъци на територията на гр. Шумен е предоставена за обществен достъп на началната интернет страница на общината. Чрез интервюта за местните медии и публикации в раздел новини на интернет страницата на общината периодично се предоставя актуална информация за дейностите с отпадъци на територията на Община Шумен.